

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

16. Electionem prædestinationem & vocationem secundum propositum
prorsus evertit, sicut Pelagiani & Massilienses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Lib. 1. Peri- Arch. c. 7.

Ibid.

Ibid.

Idem alibi sepiissime repetit ut lib. 7 & 9. in Ep. ad Rom.

Lib. 1. oper. imperf. vers. finem.

Lib. 3. Peri- Arch. c. 1. vers. finem.

Ne forte, inquit, non iudicio nec pro meritis replere
 plures Deus videatur spiritu sancto & sanctificare
 merito. Et quid obsecro ex ista gratuita signifi-
 catione sequeretur mali? Audi Pelagianam
 ejus si unquam audisti vocem: Et quomodo,
 adijcit, effugiemus illam vocem quæ ait: Nunquid
 iniustitia est apud Deum? Absit. Vel illud: Nun-
 quid personarum acceptio est apud Deum? Hinc ut
 istam Dei iniustitiam, si superis placet, & per-
 sonarum acceptionem effugeret, animas ante
 corpora sublitisse docuit, & superioris cu-
 jusdam vitæ merita machinatus est, ex qui-
 bus inæqualis illa quam in hac vita cernimus
 divinorum donorum suspenderetur dispensa-
 tio. Injustitia quippe & acceptio personarum
 consequitur, inquit, eam defensionem qua animas
 subsistere simul cum corporibus asseveratur. Ex quo
 fit ut nullo modo vas in honorem vel contumeliam
 ex eadem massa etiam in parvulis nisi
 ex meritis à Deo fingi arbitretur. Itaque con-
 cludent ex hoc, inquit, post longam disputa-
 tionem, quia prius gestorum uniuscuiusque causa
 præcedit, & pro meritis suis uniusquisque à Deo vel
 honoris vas efficitur, vel contumelie: Unumquodque
 igitur vas ut vel ad honorem à creatore formetur,
 vel ad contumeliam, ex seipso causas & occasionem
 præstare conditum. Quam doctrinam Apostolicæ
 adversam totidem pæne verbis repetit & in-
 culcat Iulianus. Sed quia non est discipulus
 supra magistrum pergit splendidius delirare
 Origenes: Quod si iusta hæc videtur assertio, sicut
 est certe iusta, & cum omni pietate concordans, uti
 ex præcedentibus causis unumquodque vas vel ad ho-
 norem à Deo vel ad contumeliam præparetur: Non
 videtur absurdum eodem ordine atque eadem conse-
 quentia discutientes nos antiquiores causas eadem
 etiam de annarum ratione sentire & hoc esse in cau-
 sa quod Iacob dilectus est, etiam deum adhuc in ventre

matris haberetur. Et universalem proferens de
 gratia & meritis definitivamque sententiam,
 cui disputationum ipsius universa incumbit
 moles: Nunquam, inquit, concedendum est, ut
 sine in presenti sine in præteritis, sine etiam in futuri
 sæculis non ita unumquemque dispense divina provi-
 dentia, ut uniuscuiusque meritum arbitrii liberate
 collectam materiam præbeat dispensanti. Iustus est
 enim Deus, & iniustitia non est apud Deum: quo re,
 nihil sanè magis Pelagianum divinæque gra-
 tiæ capitalius pronuntiandum excogitari po-
 test.

Quid quod ipsam etiam corporum assum-
 ptionem sine in hominibus sine in Sole, Luna,
 ac Stellis, ex meritorum velit diversitate
 contigisse? Quid denique, quod totius impi-
 etatis Pelagianæ caput & cardinem luculen-
 tius expressit ac docuit, quam ipsi Pelagianum
 erubescens, præ superbia proferre ausi sint?
 Nam Christi animam non ex gratia Dei, sed
 ex dilectionis merito & meriti affectus sinceritate Deo
 unitam statuit. Alioquin enim illa tam sub-
 limis æstimatione vel fortuito vel cum persona ac-
 ceptione fieret, nisi virtutum merito deferretur.
 Quid ad istam insaniam addi potest? Ex qua
 sane sequitur, nec obscure indicat, alias etiam
 quasilibet rationales animas ad eandem digni-
 tatem potuisse pertingere si ardentiore dile-
 ctionis affectu unigenito Dei Filio pro liberi
 arbitrii facultate coherisset. Iam verò quid
 mirum est si non minus Origenes quam disci-
 puli Pelagianum ex istis principiis ad impeccan-
 tiam & atriabilium fabricandam profilierint?
 Nam & illa, ut Hieronymus, Origeni propria
 est, & ex ejus fonte à Pelagianis haurita: ut
 supra latius perspicui testimonijs declara-
 vimus.

Electioem, prædestinationem & vocationem secun-
 dum propositum profus evertit, sicut
 Pelagius & Massilienses.

CAPVT XVI

DE gratuita electione atque prædesti-
 natione quid opus est fatagere, quam
 eversa per meritum gratiæ sincerita-
 te, necesse est funditus subruere? Hinc
 illas ubique ex alicujus meriti prævisione su-
 spendit. Nos dicimus, inquit, quod neque Paulus
 fortuito aut naturali differentia electus est, sed ele-
 ctionis suo causas in semetipso dedit ei, qui scit om-
 nia antequam fiant. Et rursum paulò post: Ergo
 & Paulus quod segregatus in Evangelium dicitur &
 segregatus a ventre matris sue, causas in eo & merita
 quibus in hoc segregari debuerit, vidit ille quem non
 latet mens. Prævidit enim quod abundantius quam
 ceteri omnes laboraturus esset in Evangelio. Et lon-
 ge luculentius de natura vocationis secundum
 propositum disputans: Videtur mihi, ait, esse
 quedam vocationis differentia quia omnes quidem vo-
 cati sunt, non tamen omnes secundum propositum

bonum & bonam voluntatem quam circa Dei cultum
 gerunt, vocantur. Ipsi sunt qui secundum propositum
 vocati dicuntur, & isti sunt qui vocati, iustificati
 sunt. Bono enim eorum proposito deerat sola vocatio
 &c. Quos ergo vocavit, id est, quos secundum pro-
 positum vocavit boni, illos & iustificavit. En tibi
 vocationem secundum propositum hominis
 non Dei, quam in Pelagianis Augustinus ex-
 pugnat. Nam illam ab Origene didicerunt.
 Ne verò nihil propositum ipsius Dei tribuisse
 videretur, accipe aliam sed æque Pelagianam
 de illa secundum propositum vocatione sen-
 tentiam: Quod si, inquit, secundum propositum,
 ad Deum referatur, hoc est, ut secundum Dei propo-
 situm qui sciens in eis religiosam mentem & salutis
 messe desiderium, vocati dicantur, non videbitur his
 qua exposuimus etiam hoc esse contrarium. Et ut
 eandem salutis atque damnationis causam esse
 mon-

Lib. 1. Com- ment. in Ep. Pauli in ini- tia.

Lib. 7. Com- ment. in Epist. ad Rom.

Lib. 3. Com- ment. in Ep. ad Rom. ad illud: Sicut enim in uno corpore

Lib. 3. Peri- Arch. c. 1.

Ibid.

Electio, Proleg. in Dial. ad Pelag.

Lib. 2. ad Bonif. c. 10.

Lib. 7. in Epist. ad Rom.

monstraret: Hoc ergo pacto (subijcit) neque in presentia Dei vel salutis vel perditionis nostrae causa consistit, neque iustificatio ex sola vocatione pendebit, neque glorificari de nostra penitus potestate sublatum est. Nempe quia religioſa mentis desiderijs, salutis causas ex nobis ipsis offerimus. Nam illo suo solemnī dogmate de offerendis Deo meritis ita inebriatus est, ut apertissimum Scripturæ locum, posuit in corpore unumquodque membrum, prout voluit; quo divinæ voluntatis efficacia ad id quod voluit quemque eligentis exprimitur, vel ad merita, vel ad humanam voluntatem depravando detorqueat. Prout voluit, inquit, voluit autem Deus secundum fidei mensuram, quæ est in nobis: vel, voluit ad id quod expedit. Nisi forte & ita aliquis hoc velit intelligere; Deus posuit in corpore unumquodque membrum prout voluit, ut, (voluit) ad membrum magis referatur;

A hoc est, prout voluit, prout elegit, prout operam dedit. Ne videatur de homine arbitrij potestas auferri. Quibus ultimis verbis radicem tetigit, unde tanta seges perverſorum dogmatum pullulavit: omnium enim deliriorum Origenis, quibus & veram gratiam, & electionem & prædestinationem sustulit, & merita finxit liberi arbitrij, in quæ refunderetur omnis diversitas quam in rationalibus creaturis, ipsisque corporibus earum cernimus, non alia prorsus causa est, ut ex sexcentis locis perspicuum est, nisi quod alias fortunam vel fatum, vel duas naturas, vel acceptionem personarum & iniustitiam Dei in hujus mundi administratione vereretur. Nec aliunde sane quam ex Origene easdem Pelagiani & Massilienses proferunt quærimonia, & spectra velut formidanda proponunt.

Vide libros Peri-Arch. passim & in primis lib. 2. c. 9. & lib. 3. c. 1. & c.

Omnes pœnè corruptelas Scripturarum de peccato originali & gratia, quibus Pelagiani abutuntur, totumque errorem Pelagianum præformavit Origenes.

CAPVT XVII.

ET quamvis Origenes de peccato originali non videatur à Catholica doctrina dissidere, omnibus tamen Scripturarum depravationibus quibus Pelagiani caliginem offudere veritati, latissimam portam ipse primus aperuit. Nam si Commentarios ejus in caput quintum ad Romanos consulas, quod evidentissime originis peccatum asserit, nec aliter intelligendum esse, nisi quemadmodum Ecclesia Catholica ubique diffusa semper intellexit, hoc est de peccato originali Synodus Tridentina docet, omnia ad peccatum actuale & ad imitationem non propagationem peccati Pelagiano more detorqueantur. Nam & mundum in quem peccatum intravit terrenos seu carnales homines intelligit, & mortem non corporis sed animæ: eamque non pertransisse in omnes sed multos qui scilicet actu peccaverunt. Nec in omnes regnasse mortem, sed in eos dumtaxat qui peccaverunt in similitudinem prævaricationis Adæ. Hinc non omnes homines, sed multos unius delicto peccatores constitutos: & Christum plures ad vitam reduxisse quam Adæ ad mortem. Adæ esse formam futuri, quia inobedientiæ formam sequentes, hoc est, exemplum imitantes: constituti sunt peccatores. Quas Scripturæ non tam interpretationes quam depravationes hausit ex Origene Pelagius, & ad amissam expressit defenditque mordicus adversus Angustinum Iulianus. Neque verò ista tantum, sed etiam cæterarum pœnè omnium Scripturarum expositiones, quibus alia sua dogmata inimici gratiæ suffertarunt, ex Origenis operibus ad ruentem hæresim fulciendam derivata sunt. Quod quidem ex supra dictis in multis patuit, & nisi nimiam vereretur prolixitatem, de singulis facile

A ostendi posset. Sed truncum sufficit præcipuosque ramos Pelagianæ hæresis ex ejus monumentis expressisse. Nam si sigillatim omnia liberet prosequi singulasque fibras erroris diducere, alio pœnè opus esset volumine. In solis ejus Commentarijs in Epistolam ad Romanos & libris *περί ἀρχῶν* errores de divina gratia, prædestinatione & libero arbitrio cæterisque eodem spectantibus ita dense sparsi sunt, ut confusa quædam sylva videantur, ex qua postea Pelagius, Iulianus, & Massilienses ad extruenda dogmatum perverſorum munimenta trabes exciderint. Quamquam & ipsissima eorum dogmata ita pleraque dedolata politaque protrahuntur, ut nihil eis opus fuerit nisi in ordinem digesta proponere. Ingenium quippe Origenis ut fecundissimum fuit, ita liberum & quæquam verum in speculationibus novas ebulliens: quas cum non veluti dogmata fixasque sententias, sed per modum dubitationum, variorum sensuum ad ostendam Scripturarum ubertatem effunderet, inter multas bonas fruges, infinitam quoque zyzaniorum segetem protulit. Ex quo effectum est, ut quemadmodum plerisque Patribus in veritate fixis, propter eruditionem admirationi, & ad exponendas sacras litteras magno adjumento fuit, ita imbecillis ingenijs ac vacillantibus & novitatis avidis, innumeros errores affricuerit, inter quos non infimas partes Pelagiani & Massilienses ferunt. Nam cum plerique ipsorum religioſa vitæ perfectionem velut Monachi sectarentur inter Origenistas Monachos in Ægypto & Palestina versati sunt, & eorum errores ex Evagrio, Palladio, Galata, & hujusmodi familiarius haultis duces, ipsi cæteris ad præcipitium facti sunt. Ex quibus omnibus vides quam rectè Sanctus

Lib. 9. in Epist. ad Rom. ad illud: Sicut enim in uno corpore

Sess. 5. ca. non. 4.

Tota fere lib. 2. oper. imperf.